

Kontribut me shkrim në konsultimin publik

Projektligji “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 111/2017 ‘Për ndihmën juridike të garantuar nga shteti’”

Drejtuar: Ministrisë së Drejtësisë së Republikës së Shqipërisë, nëpërmjet Regjistrat Elektronik për Njoftimet dhe Konsultimet Publike

Paraqitur nga: Qendra Shkencë dhe Inovacion për Zhvillim (SCiDEV) dhe Rrjeti SafeJournalists – Shqipëri

Data: 21 korrik 2026

Konsultimi: Projektligji është publikuar më 14 korrik 2026; konsultimi përfundon më 11 gusht 2026

Qëndrimi përmbledhës

SCiDEV dhe Rrjeti SafeJournalists mirëpresin drejtimin e projektligjit. Thjeshtimi i procedurës për ndihmën juridike parësore, zgjerimi i kategorive të posaçme përfituese, vijueshmëria dhe zgjedhja e përfaqësimit, procedura e përshpejtuar për rastet urgjente, forcimi i specializimit dhe mbulimi i shpenzimeve në fazën e ekzekutimit adresojnë pengesa reale për aksesin efektiv në drejtësi.¹

Kontributi ynë propozon disa përmirësime të synuara:

- Përafrimin e kategorisë së re të sinjalizuesve me ligjin nr. 96/2025 dhe mbulimin e të gjithë personave fizikë të mbrojtur dhe të proceseve të lidhura me sinjalizimin.
- Krijimin e një garancie të përcaktuar me kujdes për personat fizikë që përballen me procese potencialisht abuzive për shkak të pjesëmarrjes publike, përfshirë veprimtarinë gazetareske.
- Zgjerimin e procedurës së përshpejtuar vetëm kur një afat i afërt, një masë e përkohshme ose një rrezik i krahasueshëm e bën të pamjaftueshme procedurën e zakonshme.
- Lejimin e zgjatjes së arsyetuar të afatit gjashtëmuor dhe përdorimin e akteve nënligjore për specializimin, konfidencialitetin, mbledhjen e të dhënave dhe konsultimin e synuar.

Këto rekomandime nuk u japin imunitet gazetarëve ose pjesëmarrësve të tjerë në debatin publik. Ato ruajnë të drejtën e personave të cenuar nga shprehje të paligjshme për të kërkuar mjete juridike civile proporcionale, ndërsa garantojnë barazinë e mjeteve dhe shmangin që kostoja e procesit të bëhet pengesë për pjesëmarrjen e ligjshme publike.

¹ Ministria e Drejtësisë. (2026). [Projektligji “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 111/2017 ‘Për ndihmën juridike të garantuar nga shteti’”](#), nenet 1–22; Relacioni shpjegues; Raporti i Vlerësimit të Ndikimit; Dokumenti konsultativ dhe Plani i konsultimit, publikuar më 14 korrik 2026.

1. Vlerësimi i përgjithshëm i projektligjit

Ligji nr. 111/2017 synon të garantojë akses të barabartë dhe efektiv në drejtësi, nëpërmjet një ndihme juridike profesionale dhe cilësore. Projektligji e forcon këtë arkitekturë.²

Reforma është veçanërisht e rëndësishme në kohën e duhur, sepse Raporti i Komisionit Evropian për Shtetin e së Drejtës 2026 evidenton se vazhdojnë mangësitë në aksesin në drejtësi, përfshirë ndihmën juridike.³

Mbështesim përfshirjen e kategorive të reja të viktimave dhe grupeve vulnerabël. Komentet tona përqendrohen te dispozita për sinjalizuesit, aksesin në përfaqësim në proceset kundër pjesëmarrjes publike dhe katër garanci zbatimi që mund të përfshihen pa ndryshuar strukturën e projektligjit.

2. Neni 9 i projektligjit: përafrimi i nenit 11, shkronja “j”, me ligjin kombëtar për sinjalizuesit

2.1 Fusha materiale dhe personale

Shkronja e propozuar “j” e nenit 11 u njeh ndihmë juridike personave që raportojnë ose bëjnë publik informacion mbi shkelje të së drejtës së Bashkimit Evropian në fusha të rregulluara nga legjislacioni i BE-së, për proceset që burojnë drejtpërdrejt nga ky veprim.⁴

Ky formulim nuk përshtatet me rendin juridik shqiptar. Direktiva (BE) 2019/1937 e përcakton fushën e saj duke iu referuar së drejtës së Bashkimit për shtetet anëtare, ndërsa Shqipëria ka miratuar ligjin nr. 96/2025, i cili përcakton veprimin e mbrojtur dhe personat e mbrojtur në raport me kuadrin juridik kombëtar.⁵

Ligji kombëtar mbron edhe ndihmësit dhe personat e lidhur me sinjalizuesin dhe njeh bërjen publike të informacionit. Edhe tabela e përputhshmërisë e Ministrisë së Drejtësisë e qershorit 2026 i trajton këta persona si pjesë të fushës personale të mbrojtjes.⁶

Për këtë arsye, ligji për ndihmën juridike duhet t'i referohet legjislacionit kombëtar për sinjalizuesit dhe të mos krijojë një kategori të dytë, potencialisht më të ngushtë.

2.2 Lidhja me proceset ligjore

Shprehja “burojnë drejtpërdrejt” rrezikon një interpretim tepër kufizues. Hakmarrja mund të marrë formën e proceseve të punësisht, administrative, civile, penale ose të tjera, të formuluar zyrtarisht rreth përmbajtjes ose pasojave të sinjalizimit dhe jo vetëm rreth aktit të raportimit. Direktiva (BE)

² Republika e Shqipërisë. (2017). [Ligji nr. 111/2017 “Për ndihmën juridike të garantuar nga shteti”](#), i ndryshuar, nenet 1–4, 11–15 dhe 17–25.

³ Komisioni Evropian. (2026). [Raporti i vitit 2026 për Shtetin e së Drejtës: Kapitulli për situatën e shtetit të së drejtës në Shqipëri](#), f. 5 dhe 14–15.

⁴ Ministria e Drejtësisë. (2026). [Projektligji “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 111/2017 ‘Për ndihmën juridike të garantuar nga shteti’”](#), neni 9, që propozon shkronjën “j” të nenit 11.

⁵ Parlamenti Evropian dhe Këshilli i Bashkimit Evropian. (2019). [Direktiva \(BE\) 2019/1937 për mbrojtjen e personave që raportojnë shkelje të së drejtës së Bashkimit](#), nenet 4, 19–22 dhe konsideratat 91, 99 dhe 101.

⁶ Republika e Shqipërisë. (2025). [Ligji nr. 96/2025 “Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve”](#), miratuar më 18 dhjetor 2025 dhe botuar në Fletoren Zyrtare nr. 15, datë 21 janar 2026, veçanërisht nenet 3, 4 dhe 6.

⁷ Republika e Shqipërisë. (2025). [Ligji nr. 96/2025 “Për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve”](#), miratuar më 18 dhjetor 2025 dhe botuar në Fletoren Zyrtare nr. 15, datë 21 janar 2026, veçanërisht nenet 3, 4 dhe 6.

⁸ Ministria e Drejtësisë. (2026). [Tabela e përputhshmërisë për Direktivën \(BE\) 2019/1937](#), qershor 2026, vlerësimi i neneve 4, 20 dhe 21 të direktivës në raport me ligjin nr. 96/2025 dhe projektndryshimet e ligjit nr. 111/2017.

2019/1937 përmend shprehimisht procese që lidhen me shpifjen, konfidencialitetin, mbrojtjen e të dhënave, sekretet tregtare dhe kompensimin.⁹

Dispozita duhet të mbulojë proceset e nisura “për shkak të ose në lidhje me” sinjalizimin ose bërjen publike të informacionit, përfshirë proceset për mbrojtjen nga hakmarrja ose ushtrimin e të drejtave sipas ligjit kombëtar.

3. Shtimi i një garancie funksionale për proceset kundër pjesëmarrjes publike

3.1 Boshllëku në aksesin në drejtësi

Këto propozime mbështeten edhe në punën e mëparshme kërkimore dhe angazhimin e SCiDEV-it kundër SLAPP-ve. Vlerësimi fillestar i tetorit 2024 shqyrtoi mekanizmat ekzistues të së drejtës shqiptare që lidhen me kuadrin evropian kundër SLAPP-ve, identifikoi boshllëqet ligjore dhe evidentoi nevojën për reforma të mëtejshme ligjore dhe dialog të strukturuar.¹⁰ Në tryezën e organizuar nga SCiDEV më 14 tetor 2024, pjesëmarrësit ngritën në mënyrë të posaçme nevojën për ndihmë juridike falas dhe mbulimin e kostove për personat e vënë në shënjestër nga SLAPP-et, krahas mekanizmave për rrëzimin e hershëm, kapaciteteve të specializuara gjyqësore dhe konsultimit përfshirës me median dhe shoqërinë civile.¹¹

Vlerësimi bazë rajonal i Këshillit të Evropës i dhjetorit 2024 rekomandoi më pas një qasje gjithëpërfshirëse për Shqipërinë, përfshirë ndryshime në legjislacionin bazë, garanci procedurale, si dhe trajnime dhe masa ndërgjegjësimi të përshtatura.¹² Këshilli i Evropës ka vijuar më pas me një program praktik rajonal për akademitë gjyqësore, me udhëzime të strukturuar dhe materiale të bazuara në raste, për të forcuar aftësinë e gjyqtarëve për të njohur proceset abuzive dhe për të integruar përmbajtjen mbi SLAPP-et në kurrikulat e zakonshme të trajnimit.¹³

Kjo provë justifikon një përgjigje të synuar në ligjin për ndihmën juridike. Ajo nuk justifikon trajtimin e çdo padie për shpifje ose dëmshpërblim ndaj një gazetari si proces abuziv dhe as një përfitim të pakushtëzuar vetëm për shkak të statusit profesional. Paditë e ligjshme për mbrojtjen e reputacionit, dinjitetit dhe jetës private duhet të mbeten të disponueshme.

Standardet evropiane kundër SLAPP-ve përdorin koncepte dhe tregues objektivë: pjesëmarrjen publike, çështjen me interes publik, kërkesën haptazi të pabazuar dhe procesin abuziv, duke marrë parasysh joproporcionalitetin, procese të shumfishta ose të bashkërenduara, frikësimin, taktikat procedurale dhe pabarazinë e burimeve.^{14,15}

⁹ Parlamenti Evropian dhe Këshilli i Bashkimit Evropian. (2019). [Direktiva \(BE\) 2019/1937 për mbrojtjen e personave që raportojnë shkelje të së drejtës së Bashkimit](#), nenet 4, 19–22 dhe konsideratat 91, 99 dhe 101.

¹⁰ SCiDEV. (2024). [Initial Assessment of Albania's Legal Framework for Harmonizing the Anti-SLAPP \(Strategic Lawsuits Against Public Participation\) Directive](#) (dokument pune, 14 tetor 2024).

¹¹ SCiDEV. (2024). [Summary of Roundtable Discussion: Aligning Albania's Legal Framework with the EU and CoE Anti-SLAPP Standards: Gaps, Challenges, and the Path Forward for Enhancing Safety of Journalists](#), 14 tetor 2024, f. 2–6.

¹² Këshilli i Evropës. (2024). [Regional Baseline Assessment of Legislative and Policy Needs for Implementing Council of Europe and European Union Standards on Countering the Use of SLAPPs](#), dhjetor 2024, f. 9–11.

¹³ Këshilli i Evropës. (2025, 21 nëntor). [Strengthening Judicial Responses to SLAPPs in the Western Balkans](#).

¹⁴ Parlamenti Evropian dhe Këshilli i Bashkimit Evropian. (2024). [Direktiva \(BE\) 2024/1069 për mbrojtjen e personave që angazhohen në pjesëmarrje publike nga kërkesat haptazi të pabazuara ose proceset gjyqësore abuzive](#), nenet 1–4 dhe 22–24.

¹⁵ Këshilli i Evropës, Komiteti i Ministrave. (2024). [Rekomandimi CM/Rec\(2024\)2 për kundërvënien ndaj përdorimit të padive strategjike kundër pjesëmarrjes publike \(SLAPP\)](#), Shtojca, seksionet I–V.

3.2 Rekomandimi kryesor: shkronja e re “k” në nenin 11

Rekomandojmë një kategori të lidhur me natyrën e procesit dhe funksionin e interesit publik. Ajo duhet të zbatohet për personat fizikë, duke përfshirë shprehimisht gazetarët dhe punonjësit e medias, kur faktet dhe dokumentet fillestare tregojnë në mënyrë të arsyeshme se kërkesa mund të jetë haptazi e pabazuar ose procesi mund të jetë abuziv. Vendimi për përfitimin e ndihmës juridike duhet të jetë pa paragjykar themelin e çështjes.

Shkronja e propozuar “k” e nenit 11

k) personave fizikë ndaj të cilëve janë ngritur procese gjyqësore për shkak të pjesëmarrjes së tyre publike, përfshirë veprimtarinë gazetareske, në një çështje me interes publik, kur nga faktet dhe dokumentet e paraqitura rezultojnë tregues të arsyeshëm se kërkesa mund të jetë haptazi e pabazuar ose procesi mund të jetë abuziv kundër pjesëmarrjes publike. Vlerësimi sipas kësaj shkronje bëhet vetëm për qëllimin e dhënies së ndihmës juridike dhe nuk paragjykon themelin e çështjes. Në vlerësim merren parasysh, ndër të tjera, pabarazia e fuqisë ndërmjet palëve, natyra ose masa joproporcionale e kërimit, ekzistenca e proceseve të shumëfishta ose të bashkërenduara, sjellja procedurale e paditësit dhe ndikimi i pritshëm i procesit në pjesëmarrjen publike. Rregullat e hollësishme të vlerësimit përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.¹⁶¹⁷

Ndihma juridike parësore duhet të jepet shpejt për vlerësimin fillestar, ruajtjen e afateve dhe referimin të një avokat me specializimin përkatës. Personat juridikë, përfshirë mediat e vogla ose jofitimprurëse, janë jashtë strukturës së ligjit për përfitues individualë dhe kërkojnë një mekanizëm të veçantë mbështetjeje.

4. Marrëdhënia me standardet kundër SLAPP-ve dhe mjetet juridike civile

Direktiva (BE) 2024/1069 u drejtohet shteteve anëtare të BE-së dhe fusha e saj detyruese mbulon çështjet civile ose tregtare me element ndërkufitar. Ajo nuk është drejtpërdrejt detyruese për Shqipërinë. Rekomandimi (BE) 2022/758 dhe Rekomandimi CM/Rec(2024)2 i Këshillit të Evropës mbështesin masa më të gjera, përfshirë ndihmën ligjore të përballueshme, mbulimin e rasteve të brendshme, organizatat mbështetëse dhe mbledhjen e të dhënave.¹⁸¹⁹²⁰

Për këtë arsye, ligji në shqyrtim duhet të paraqitet si një kontribut i synuar në përafrimin progresiv dhe jo si transpozim i plotë i Direktivës kundër SLAPP-ve. Përafrimi i plotë kërkon edhe shqyrtimin e garancive të procedurës civile, rrëzimin e hershëm, shpenzimet, mjetet juridike, sanksionet dhe monitorimin sistematik.

¹⁶ Parlamenti Evropian dhe Këshilli i Bashkimit Evropian. (2024). [Direktiva \(BE\) 2024/1069 për mbrojtjen e personave që angazhohen në pjesëmarrje publike nga kërkesat haptazi të pabazuara ose proceset gjyqësore abuzive](#), nenet 1–4 dhe 22–24.

¹⁷ Këshilli i Evropës, Komiteti i Ministrave. (2024). [Rekomandimi CM/Rec\(2024\)2 për kundërvënien ndaj përdorimit të padive strategjike kundër pjesëmarrjes publike \(SLAPP\)](#), Shtojca, seksionet I–V.

¹⁸ Parlamenti Evropian dhe Këshilli i Bashkimit Evropian. (2024). [Direktiva \(BE\) 2024/1069 për mbrojtjen e personave që angazhohen në pjesëmarrje publike nga kërkesat haptazi të pabazuara ose proceset gjyqësore abuzive](#), nenet 1–4 dhe 22–24.

¹⁹ Komisioni Evropian. (2022). [Rekomandimi \(BE\) 2022/758 për mbrojtjen e gazetarëve dhe mbrojtësve të të drejtave të njeriut që angazhohen në pjesëmarrje publike nga proceset gjyqësore haptazi të pabazuara ose abuzive](#), pikat 24–29.

²⁰ Këshilli i Evropës, Komiteti i Ministrave. (2024). [Rekomandimi CM/Rec\(2024\)2 për kundërvënien ndaj përdorimit të padive strategjike kundër pjesëmarrjes publike \(SLAPP\)](#), Shtojca, seksionet I–V.

Garancia e propozuar për ndihmën juridike duhet të bashkëjetojë me mjetet e Kodit Civil për shprehjet e pasakta ose të paligjshme. Nenet 617, 625 dhe 647/a mbrojnë reputacionin, personalitetin dhe jetën private dhe kërkojnë vlerësim kontekstual e proporcional të përgjegjësisë dhe masës së dëmshpërblimit.²¹

Ekulibri ligjor dhe kushtetues përfshin lirinë e shprehjes dhe lirinë e medias, mbrojtjen e jetës private dhe reputacionit, si dhe aksesin praktik në një proces të rregullt dhe barazinë e mjeteve.²²²³²⁴

Dhënia e ndihmës juridike nuk duhet të provojë se paditësi po vepron në mënyrë abuzive dhe as se shprehja e të paditurit ka qenë e ligjshme.

Ekulibri ligjor dhe kushtetues kërkon mbrojtjen njëkohësisht të lirisë së shprehjes dhe lirisë së medias, të jetës private dhe reputacionit, si dhe të së drejtës së secilës palë për akses efektiv në gjykatë dhe barazi të armëve.

Në fazën e vendimmarrjes për ndihmën juridike, nuk duhet të kërkohej që përfituesi të provojë se padia është abuzive ose se shprehja e tij ka qenë e ligjshme. Këto çështje i përkasin shqyrtimit të themelit të çështjes. Ndihma juridike duhet të sigurojë që si dimension i interesit publik, ashtu edhe të drejtat e paditësit, të shqyrtohen në mënyrë të plotë, të paanshme dhe me pjesëmarrjen efektive të të dyja palëve.

Edhe konteksti penal duhet paraqitur saktë: reforma e janarit 2026 solli vetëm dekriminalizim të pjesshëm të shpifjes për gazetarët e regjistruar, me kushte të caktuara; nuk dekriminalizoi plotësisht shpifjen.²⁵

5. Nenet 12 dhe 15: procedurë e përshpejtuar e kushtëzuar

Projektligji parashikon caktim të menjëhershëm të avokatit në rastet e urdhrave të mbrojtjes dhe në çështjet që lidhen me të miturit. E njëjta procedurë duhet të zbatohet në rastet e sinjalizimit dhe pjesëmarrjes publike vetëm kur procedura e zakonshme do të ishte joefektive për shkak të një afati të afërt, një kërkesë për masë të përkohshme ose një rreziku të krahaseshëm të dëmit të pariparueshëm.²⁶

Kjo është e rëndësishme sepse prapësimet në procesin civil zakonisht paraqiten jo më vonë se 30 ditë nga njoftimi, ndërsa masat e sigurimit ose masat e përkohshme mund të kërkojnë në rrethana urgjente.²⁷

²¹ Republika e Shqipërisë. [Kodi Civil i Republikës së Shqipërisë](#), i ndryshuar, nenet 617, 625 dhe 647/a.

²² Republika e Shqipërisë. [Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë](#), e ndryshuar, nenet 18, 22 dhe 42.

²³ Këshilli i Evropës. [Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut](#), nenet 6, 8, 10 dhe 13.

²⁴ Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut. (2005). [Steel dhe Morris kundër Mbretërisë së Bashkuar](#) (kërkesa nr. 68416/01), vendim i 15 shkurtit 2005, veçanërisht pikat 59–72 dhe 89–95.

²⁵ Komisioni Evropian. (2026). [Raporti i vitit 2026 për Shtetin e së Drejtës: Kapitulli për Shqipërinë](#), f. 14 dhe shënimet 104–106 (dekriminalizimi i pjesshëm i shpifjes për gazetarët e regjistruar, me kushte të caktuara, dhe angazhimi për dekriminalizim të plotë).

²⁶ Ministria e Drejtësisë. (2026). [Projektligji "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 111/2017 'Për ndihmën juridike të garantuar nga shteti'"](#), nenet 12 dhe 15, që propozojnë pikat 3–4 të nenit 20 dhe nenin e ri 22/1.

²⁷ Republika e Shqipërisë. [Kodi i Procedurës Civile i Republikës së Shqipërisë](#), i ndryshuar, nenet 158, 158/a dhe 205.

Shtesa e rekomanduar në nenin 20, pika 3

... si dhe kur kërkesa e një personi të përfshirë në nenin 11, shkronja “j” ose “k”, lidhet me përfaqësimin në një proces dhe ekziston një afat procedural që skadon brenda 15 ditëve, është paraqitur një kërkesë për masë sigurimi ose masë të përkohshme, ose ekziston një rrezik tjetër i dëmit të pariparueshëm që e bën të pamjaftueshme procedurën e zakonshme.

Ky formulim është më i përshtatshëm se përfshirja automatike në procedurë të përshpejtuar e çdo mosmarrëveshjeje që lidhet me funksionin e gazetarisë.

6. Neni 19: ruajtja e afatit gjashtëmuajor dhe lejimi i zgjatjes së arsyetuar

Projektligji përmirëson rregullin në fuqi duke e zgatur nga tre në gjashtë muaj afatin e shkronjës “a” të pikës 3 të nenit 31. Një mekanizëm i kufizuar zgjatjeje do të shmangte humbjen automatike të ndihmës kur vonesa është e justifikuar dhe nuk i atribuohet përfituesit.²⁸²⁹

Fjalë shtesë e rekomanduar

Afati mund të zgjatet me vendim të arsyetuar të gjykatës, me kërkesë të përfituesit ose të avokatit, kur mosparaqitja lidhet me shkaqe të arsyeshme që nuk i atribuohen përfituesit, përfshirë vonesat e organeve publike, sigurimin e dokumentacionit të domosdoshëm, gjendjen shëndetësore ose pritjen e përfundimit të një procesi të ndërlidhur.

7. Neni 16 dhe aktet nënligjore: cilësia, konfidencialiteti dhe monitorimi

Mbështesim dispozitat e projektligjit për trajnimin e specializuar, vijueshmërinë, zgjedhjen e avokatit nga përfituesi dhe zëvendësimin e tij kur cenohet përfaqësimi efektiv.³⁰

Aktet zbatuese duhet të parashikojnë gjithashtu:

- trajnim të specializuar për lirinë e shprehjes, shpifjen, privatësinë, mbrojtjen e burimeve, hakmarrjen ndaj sinjalizuesve dhe treguesit e SLAPP-ve;
- informacion të qartë që i mundëson përfituesit të zgjedhë një avokat me ekspertizën përkatëse;
- garanci konfidencialiteti për burimet gazetareske dhe materialet e papublikuara, duke kufizuar dokumentacionin e përfitimit vetëm në atë që është rreptësisht i nevojshëm;
- protokolle referimi me organizatat jofitimprurëse të autorizuara për ndihmën juridike parësore dhe organizatat e specializuara të shoqërisë civile; dhe
- të dhëna të anonimizuara dhe të ndara sipas kategorive për kërkesat, vendimet, afatet e shqyrtimit, ankimet, kategorinë e përgjithshme të çështjes dhe kostot.

²⁸ Republika e Shqipërisë. (2017). *Ligji nr. 111/2017 “Për ndihmën juridike të garantuar nga shteti”*, i ndryshuar, nenet 22(5)(b), 22(7)–(9), 31(3)(a) dhe 32. Neni 31(3)(a) në fuqi parashikon afat tremujor.

²⁹ Ministria e Drejtësisë. (2026). *Projektligji “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 111/2017 ‘Për ndihmën juridike të garantuar nga shteti’*, neni 19, që ndryshon shkronjën “a” të pikës 3 të nenit 31.

³⁰ Ministria e Drejtësisë. (2026). *Projektligji “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 111/2017 ‘Për ndihmën juridike të garantuar nga shteti’*, nenet 11 dhe 16, për vijueshmërinë, zgjedhjen, trajnimin dhe specializimin e avokatëve.

Sistemi ekzistues i ndihmës juridike autorizon organizatat jofitimprurëse të ofrojnë ndihmë juridike parësore, duke krijuar një kanal funksional për informimin, këshillimin fillestar dhe referimin.³¹³²

8. Vlerësimi i ndikimit dhe konsultimi i synuar

Raporti i Vlerësimit të Ndikimit nuk përllogarit numrin e rasteve, koston buxhetore ose ngarkesën administrative të një kategorie të re për pjesëmarrjen publike ose të një kriteri të përshtatur të pamjaftueshmërisë financiare. Nëse pranohet njëra prej tyre, raporti duhet të përditësohet, përfshirë kostot e trajnimit dhe të sistemit të të dhënave.³³

Plani i konsultimit i drejtohet shoqërisë civile në përgjithësi, por nuk identifikon në mënyrë të posaçme gazetarët, redaktorët, organizatat mediatike, organizatat që mbështesin sinjalizuesit, organizatat kundër korrupsionit ose avokatët me përvojë në lirinë e shprehjes dhe çështjet SLAPP.³⁴ Rekomandojmë një tryezë teknike të synuar përpara finalizimit të projektligjit dhe një konsultim të mëtejshëm për aktet përkatëse nënligjore. Kjo do t'i mundësonte Ministrisë të testojë treguesit e propozuar, supozimet e koston, garancitë e konfidencialitetit dhe fushat e të dhënave me aktorët që do ta përdorin sistemin. Një proces më i synuar do t'i përgjigjej edhe shqetësimit të Komisionit Evropian se konsultimi publik dhe politikëbërja e bazuar në prova në Shqipëri mbeten më shumë procedurale sesa efektive.³⁵

³¹ Republika e Shqipërisë. (2017). [Ligji nr. 111/2017 "Për ndihmën juridike të garantuar nga shteti"](#), i ndryshuar, nenet 1–4, 11–15 dhe 17–25.

³² Drejtoria e Ndihmës Juridike Falas. (2026). [Organizatat jofitimprurëse të autorizuar për ofrimin e ndihmës juridike parësore](#), lista dhe informacioni i autorizimit për vitin 2026.

³³ Ministria e Drejtësisë. (2026). *Raporti i Vlerësimit të Ndikimit për projektndryshimet e ligjit nr. 111/2017*, 29 maj 2026, pjesët 1–2 dhe tabelat e kostove.

³⁴ Ministria e Drejtësisë. (2026). [Dokumenti konsultativ dhe Plani i konsultimit publik për projektndryshimet e ligjit nr. 111/2017](#), 14 korrik 2026.

³⁵ Komisioni Evropian. (2026). [Raporti i vitit 2026 për Shtetin e së Drejtës: Kapitulli për Shqipërinë](#), f. 15 (konsultimi publik dhe politikëbërja e bazuar në prova mbeten më shumë procedurale sesa efektive).